

Laimės ir prasmės paieškose patirtas nusivylimas atveda prie harmonijos troškimo. Pasitelkę meną, muziką, dailę, poeziją norime vėl atgauti pusiausvyrą, tikėjimo idealus. Kūryba padeda pajusti visatos alsavimą, atskleisti amžinybės dėsnius.

Kęstutis Ramonas

Jau daug metų **Vilniaus dailininkų klubas „Plekšnė“** prieš pat Šv. Kalėdas padovanoja vilniečiams šventę, savo narių kūrybą, sukurtą einamaisiais metais, parodą. Vilniaus karininkų ramovė visada kilniaširdiškai tą parodą priima, taip prisidėdama prie kilnios dailininkų misijos. Visada entuziastingai skubame į tą grožio šventę - pamatyti, patirti, sužinoti, kas Lietuvos mene atsirado nauja, kieno personalines parodas lankysime artėjančiais metais, kuo pasidžiaugsime ne tik savo artimųjų ir bičiulių tarpe, bet ir spaudoje, pagaliau, kuo paroda mus pačius praturtins ir pradžiugins rudens tamsioje pilkumoje.

Naujametinė paroda, prasidėjusi 2017 m. gruodžio 15 d. jos iškilmingu ir linksmu atidarymu, dr tęsis iki sausio 7 d.. Joje eksponuojama 60 – tapybos, grafikos, akvarelės, skulptūros kūrybų. Visų dailininkų po vieną, naujausią. Šalia plekšniečių veteranų – Vilniaus menininkų klubo „Plekšnė“ prezidentės Giedrės Bulotaitės-Jurkūnienės, visų klubo renginių spiritus movens, Irenos Meištaitės, Teresės Bajorūnaitės-Lekienės, Gintauto Vasionio, Vaclovo Vekeroto (marijampoliečio), Liudviko Pociaus, parodoje dalyvauja grupė naujų dailininkų, naujų veidų su naujais vėjais jų kūryboje.

Neišvydome parodoje plekšniečių veteranų dailininko Juozapo Miliūno ir dailininkės Dalios Makaraitienės. Deja, Laikas – negailestingas; Gyvenimas dovanoja, o Laikas – išsiveda. Su skausmu širdyje prisimenu ankstesniąją „Plekšnės“ parodą, kurioje dominavo savo neįprastai ryškiomis spalvomis a.a. Dalios Makaraitienės „Aguonos“, užpildžiusios visą erdvę savo ypatingo aguoniško raudonio šviesa ir švytėjimu, teikdamos džiaugsmingą nuotaiką ir laimės pojūtį. Tada maniau, kad tai dailininkės unikali kalėdinė dovana jos kūrybos gerbėjams ir mylėtojams, atėjusiems iš žvarbaus rudens prieblandos sušilti, pasidžiaugti jos dovanojamomis spalvomis ir gyvenimo optimizmu, to grožio ir džiaugsmo dalelę išsinešti savo širdyje ir šildyti jų prisiminimu (Voverienė Ona. Metai prasidėjo viltingai // Ilks.lt. -2016, rugs. 10). Kai šių metų vasarą dailininkė išėjo į Amžinybę, supratau, kad tas jos paveikslas – buvo jos atsis-veikinimas, jaučiant Amžinybės dvelksmą, nušvitęs jos unikalaus talento vaiskiausiomis varšomis. Prisiminiau legendą apie dykumų paukštį, kuris, jausdamas mirties artumą, atskrenda ir nutopia ant gražiausiai žydinčio erškėčio krūmo, prisiglaudžia prie jo aštriausio spyglio ir tada, užmiršęs viską pasaulyje pradeda giedoti taip, kad jam niekas neprilygsta pasaulyje. Visas pasaulis nuščiūva ir Dievas šypsosi danguje. Pervėrus spygliui jo širdelę, paukštėlis miršta, o jo nuostabiausios giesmelės prisiminimas išlieka amžinai tų širdyse, kurie jo giesmę girdėjo. Tai, kas geriausia, ateina per kančią. Jaučiu tai pati. Kai iš atminties išplaukia a.a Dalios Makaraitienės veidas, visada jį matau tų jos švytinčių aguonų fone. Nuoširdžiai liūdžiu ir visada santūraus ir gyvenime, ir jo paveikslų spalvose dailininko Juozapo Miliūno

Parodoje nudžiugino, kad „Plekšnės“ klubą prieš metus ar dvejus įsijiungę dailininkai gražiai pritapo prie jau per ilgą laiką susiformavusio ir psichologiškai prisitaikiusio vienas prie kito savo humanistinėmis vertybėmis kolektyvo, prie jo tradicinės lietuviškos tematikos – meilės Tėvynei per meilę jos unikaliai lietuviškai gamtai, kur daug lietaus, vandens ir žalumos, kaip reta kur. Iš ankstesnė parodos prisimenu Nijolės Putvinskienės. Antano Razmaus, Anatolijaus Ščiogalevo ir kitų pavardes ir paveikslus. Šioje parodoje – Anatolijaus Ščiogalevo paveikslu „Šventoji“ prasideda visa paroda. Gražiai į šią kryptį įsiliejo Svetlana Gorenka su jos „Jūra-40“; šviečia šviesiomis, man atrodo, gražiausiomis lietuviškomis spalvomis – žalsva, gelsva, samaninė, melsva – harmoningai tarpusavyje suderintomis, lyg saulės apšviečiamomis dailininko Juozo Gecevičiaus, įtariu Dzūkija, jos kalvelės ir slėniai, nors paveikslas ir pavadintas „Man dar vasara“; grįžo prie akvarelės Giedrės Bulotaitės-Jurkūnienės, tik šį kartą jos „Kopos“ ne geltonos, o žalsvos; Antanas Razmus šį kartą apsistojo prie etninės kultūros paveldo – šulinio su stogeliu sodrios žalumos ir medžių apsuptyje („Žemaitija“); Juozo Kalinausko „Gausus sniegas Pavilnio miške“; Algio Filipavičiaus Vakaras Malavolėje“ Gražinos Vitartaitės – vienas iš jos ciklo „Piliakalniai“ paveikslas Šatrija 1“, Romo Adolfo Žmuidzinavičiaus „Pirmoji šalna“, Romualdo Radzevičiaus „Sapiegų rūmų parkas“, Jeronimo Čiuplio „Smėlėtas krantas“ ir kiti.

Kita tradicinė „Plekšnės“ klubo dailininkų kryptis – floristika. Šioje kryptyje savo darbus pateikė Esmeralda Stankevičiūtė – „Žiemos gėlės“; Birutė Cvirkienė „Gėlės, vaisiai“ svajonių laivelio su išskleistomis burėmis (matyt, paveiksle) fone; Alma Puskunigienė „Pavasario žiedai“.

Iš „Plekšnės“ veteranų savo tematikai liko ištikimas Vaclovas Vekerotas iš Marijampolės. Tik šioje parodoje jo „Marių laivai“ – šviesūs, tarsi saulės spindulių apšviesti ir tarsi besisupantys ant marių žalsvai melsvų bangų. Savo tematikoje dailininkas sulaukė kolegės Tatjanos Simonaitienės ir jos paveikslo „Jachtos Nidoje“. Ištikima

savo tematikai liko ir Irena Meištaitė. Apie ją esu ne kartą rašiusi ir ją įvardijusi, kaip nepakartojamą „jos rankų švelnumu“. Šį kartą parodoje pamačiau jos švelnius melsvus-gelsvus „Vilkdalgius vazoje“.

Įsimintą įspūdį paliko savo meistriškumu ir kompozicija Angelės Fišeraitės-Šakalienės „Kompozitoriaus multiinstrumentalisto Tomo Dobrovolkskio“ portretas. Įdomu būtų aplankyti šios dailininkės personalinę parodą. Menininkė gražiai įsikomponavo ir „prigijo“ šioje dailininkų draugijoje Ko gero, vienintelė „Plekšnė“ iš visų Vilniaus menininkų kolektyvų ir teturi aukščiausio meistriškumo portretinės tapybos dailininkus Giedrę Bulotaitę ir Liudviką Pocių. Visada žavėjauisi jų kuriamais portretais. Jauniems menininkams jų portretinės tapybos parodos – unikali lietuviškos tapybos mokykla.

Nors ir vienišas savo stiliumi, bet gana įdomus savo didaktiniu užtaisu Valentino Ajausko paveikslas „Žiema su Peter Bruegel“ – su užšifruota šio paveikslo istorija, matyt, provokuojančia žiūrovus ta istorija rimčiau pasidomėti, kuo Peter Bruegel taip sudomino dailininką?

Liko įspūdis, kad ilgam į meno klubą „Plekšnė“ įsijungė ir gerai jame jausis T. Balčiūnaitė, kurios paveikslas „Muzikos garsai“, vienas iš labiausiai išsiskiriančių savo kompozicijos originalumu ir grafikos švelnumu, malonumu akiai. Žiūrėdamas į jį, tarsi ir išgirsti tolumoje taip pat švelniai ataidintą „Edelveiso“ melodiją. Mindaugo Revinsko „Užupis“ – irgi viliojančiai gražus, paslaptingas. Kai būsiu Užupyje, reikės geriau pasidairyti, gal ir aš pamatysiu, o gal jį tokį pamatė tik dailininko akis?

Skulptūrinius kūrinius parodoje eksponavo Tamara Janova „Laisvės sargybinis“; Eugenijus Paukštė – kompoziciją „Veidrodis“ (su dviem žalčiukais ir rankomis, laikančiomis stiklines); Mindaugas Milinavičius – medžio skulptūrą „Karalius“.

Tikiuosi, kad daugelį šios parodos dalyvių pamatysiu ir kitose tradicinėse kasmetinėse „Plekšnės“ parodose, kad jie atėję į šį darbingą ir talentingą kolektyvą atras ne tik bendravimo džiaugsmą, bet ir naujų kūrybinių impulsų, džiugins kolegas ir jų kūrybos gerbėjus naujais paveikslais, gaivins tradicinės lietuviškosios tautinės kultūros idėjas ir kurs savitą lietuvišką meną. (Prieš keletą metų ir aš, ir grupė žiūrovų iš Latvijos buvome sužavėti Teresės Bajorūnaitės-Lekienės personaline paroda, kurioje ji pateikė vaizdais Lietuvos ežerų mitologiją; prisimenu, kaip tada prieš svečius didžiavausi, kad esu lietuvė ir kad mes turime tokią dailininkę).

2018-01-03